

STRATEGIC COMMITTEE

NOTULEN

24 APRIL 2015

10:00 – 12:00 UUR

KAREL V, GEERTEBOLWERK 1, 3511 XA UTRECHT

AANWEZIGEN

Chris de Vries (Provincies, voorzitter), Gé van Toorenburg (I&M), Jan Koers (Marktpartijen), Marc Diepenmaat (Vervoerders), Arthur ter Weeme (Infrabeheerders), Tim Boric (Reizigers), Thomas Walta (GOVI), Tzvetan Stantchev (BISON/Connekt, secretaris).

AFWEZIGEN

Marije de Vreeze (Connekt)

KOPIE

-

BIJLAGE(N)

OplegNotitieKoppelvlak1
 OplegNotitieReleaseEnVersieMgmt
 Financieel overzicht Bison_20150413
 OplegNotitieAanpassingenKoppelvlakken
 2015 03 04 haltstandaard
 2015 04 10 BISON_NEN_vragen_SC
 2014 04 24 Notulen Strategic Committee_concept
 20140221 BISON release en versiemangement 1.1
 20111213 conclusies en feitenoverzicht evaluatie BISON 2008-2011

1. Opening door de voorzitter

Chris opent de vergadering om 10:00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Thomas Walta neemt deel aan de vergadering om de work items KAR en SIRI toe te lichten.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Het onderwerp 'terugkoppeling CAB' wordt toegevoegd aan de agenda. Chris meldt dat hij contact heeft opgenomen met Rene Meijer over de vertegenwoordiging van de (voormalige) stadsregio's. In overleg met Connekt wordt hier op korte termijn een oplossing voor gezocht.

3. Verslag vorige vergadering, (24 oktober 2014)

a. Notulen zijn akkoord.

b. Actielijst.

- *Actiepunt: Ondersteuning (mankracht) vanuit stadsregio's voor Stefan Hulman (9292ov) voor platform dat de "toekomstige behoefte van de reiziger". Actie Gerrit.*

Jan heeft met Stefan Hulman van 9292ov contact gehad over het in beeld brengen van de behoefte van de ov-reiziger. Binnen enkele weken verwacht Stefan een afgerond plan van aanpak voor een onderzoek naar de behoefte van de ov-reiziger. Voor de uitvoering van het plan van aanpak zijn manuren nodig. De SC stemt in met het voorstel om de volgende vergadering het plan van aanpak te bespreken. Ter informatie meldt Jan dat Stefan voorzitter zal worden van een IT-werkgroep binnen de organisatie UITP.

- *Actiepunt: opdrachtgevers en vervoerders benaderen over beheer NS-standaarden in BISON. Actie Chris.*

Nog niet uitgevoerd. De NS heeft bepaalde standaarden die zij zelf beheren. Voorgesteld wordt om het beheer van de NS-standaard(en) bij die organisatie zelf te laten. Het beheer van de NS-standaard(en) onder BISON laten vallen heeft op dit moment geen hoge prioriteit. Tenzij er functionaliteiten ontbreken die van invloed zijn op de kwaliteit van reisinformatie. Om daar achter te komen wordt voorgesteld om in GOVI-verband bij de afnemers een inventarisatie uit te voeren. 9292ov wordt gevraagd of zij willen deelnemen aan deze inventarisatie.

- *Contact met Rene Meijer (SKVV) over vertegenwoordiging en financiering BISON. Actie Chris.*

Wordt op korte termijn opgepakt door Chris, Rene Meijer en Connekt.

4. NDOV

a. Stand van zaken en voortgang implementatie BISON-standaard voor haltes en tarieven

Gé geeft een update van de stand van zaken van het NDOV. Bij het NDOV komt de nadruk steeds meer bij operationele uitvoer te liggen. Kwaliteitsbeheer en de Centrale Haltedatabase zijn twee kerntaken. Steeds meer partijen nemen data af. Thomas: nu is juist het moment om bijvoorbeeld de loketten te bevragen over de data die afgenomen wordt. De loketten krijgen immers terugkoppelingen van de afnemers van data. Tim: wanneer is naar verwachting de BISON implementatie tarieven standaard door alle vervoerders geïmplementeerd? Ge: die actie ligt bij de vervoerders. De GVB, RET en HTM hebben de PPT-standaard nog niet geïmplementeerd. Ge merkt op dat de

doorlooptijd en geschatte financiële middelen voor de ontwikkeling en implementatie van de PPT-standaard niet overeenkomt met de inschattingen die vooraf zijn gemaakt. Tzvetan meldt dat er binnenkort afspraken met GVB, RET en HTM gemaakt gaan worden over het afronden van het tarieven reizen op saldo traject. In vervolg op de discussie over het implementeren van BISON PPT wordt opgemerkt dat het wenselijk is om over de EOD-database van TLS te beschikken. BISON Dit zou in NDOV verband opgepakt moeten worden.

5. Terugkoppeling CAB (agenda-onderwerp toegevoegd)

Tzvetan: op donderdag 19 maart kwam de BISON Change Advisory Board in Utrecht bijeen. Een tweetal vertegenwoordigers van de Europese Network Exchange werkgroep (NeTEx) verzorgden een presentatie over NeTEx. Aan die presentatie werd afgeleid dat NeTEx tot op zekere hoogte interpretatieruimte biedt. Verder werd gemeld dat elk land en sommige regio's binnen een land een eigen NeTEx-profiel kennen. Voor Nederland geldt dat bij overgang naar NeTEx het ontwikkelen van een Nederlands NeTEx-profiel een eerste stap zou zijn. Het work item Europa gaat hier verder op in. Verder werd op de CAB door Maarten Peelen van het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) een presentatie verzorgd over Europese standaardisatieprocessen. Daarover is een memo ter aan het SC voorgelegd. De work items KAR en SIRI hebben het pad architectuur, CAB en SC gevolgd. De work items RAOV en Europa zijn niet in de CAB ingebracht maar mondeling toegelicht. De CAB heeft expliciet gevraagd naar de officiële procedure voor de goedkeuring van work items. Een voorstel is gemaakt in het change and release document dat ter besluitvorming in deze vergadering ter tafel ligt. Tot slot zijn de gebruikelijke BISON/CAB onderwerpen besproken.

6. Work Items

a. Delta's

Marc: Delta's heeft betrekking op omleidingen en stremmingen en is ter vervanging van Kv1 Dienstregeling. Op papier is de XSD van Delta's klaar. Besloten is om de naam NeTEx-BISON te hanteren in plaats van NeTEx-lite. NeTEx-lite wordt namelijk in EU-verband al gebruikt. Aan de ontwikkelkant werken de partijen OpenGeo en 9292ov samen. Connection en Arriva zijn betrokken bij het testen. Marc verwacht volgend SC de baseline (vervanging van KV1) te kunnen bespreken. Thomas merkt op dat het wenselijk is om de gehele standaard in één keer te publiceren. Marc neemt dit verzoek mee.

b. Korte afstandsradio (KAR)

Thomas: een eerste inventarisatie van de problematiek omtrent KAR is afgrond. Een drietal expertsessies zijn gehouden met als doel om inhoudelijk te verkennen wat de beveiligingsproblematiek inhoudt. Het huidige KAR-systeem kent geen beveiliging, bij de ontwikkeling van het systeem is daar geen rekening mee gehouden. Voor het frequentiegebruik voor KAR dient men een vergunning aan te vragen. Op dit moment hebben enkel de gemeente n Apeldoorn en Maastricht een geldige vergunning voor KAR. Alle ander gebruikers van KAR in Nederland zijn in in overtreding. Er is gezocht naar een oplossing voor het beveiligingsissue. Het vervangen van de huidige install base zou een doorlooptijd hebben van circa 5 tot 10 jaar. Het kwantificeren van het misbruik van KAR is niet gelukt. Geen enkele wegbeheerder heeft prioriteit kunnen geven aan de expertsessie. Ondanks dat allen die benaderd zijn, de urgentie van het vraagstuk inzien. Het work item kent drie fasen. De verkenningfase is afgrond, na goedkeuring van de SC op 24-04-2015 wordt gestart met de definitiefase waarin de plan van aanpak voor de pilot wordt uitgewerkt. De volgende SC vergadering wordt het work item KAR inclusief plan van aanpak aangeboden. Chris: er is veel draagvlak voor de verdere verkenning van KAR.

Besluit: het work item KAR wordt door de SC aangenomen.

c. SIRI VM

Thomas: vanuit het metro besturingssysteem wordt SIRI VM (Vehicle Monitoring) geleverd, waarbij deze binnen het domein van MET in KV6 wordt vertaalt. KV1 komt niet van MET (metro en tram) maar wordt geleverd door het GVB. Gedurende het traject is bij GOVI het beeld ontstaan dat het nuttig kan zijn om SIRI niet te laten converteren naar KV6, maar GOVI geschikt te maken voor de verwerking van SIRI VM. Vooral stadsvervoerders zijn enthousiast hierover omdat er geen conversie van pas komt. SIRI VM betreft een vastgestelde, goed gedocumenteerde en breed toegepaste Europese standaard. SIRI VM past derhalve in het streven naar de toepassing van Europese standaards wat ook als zodanig is benoemd in de verkenning van BISON. Marc: de GVB is van mening dat dit geen onderwerp is waar de SC-over zou moeten gaan. Zij zijn dan ook tegen het voorstel. Marc vraagt zich af waarom het überhaupt een work item betreft als de standaard al bestaat. Jan benadrukt dat dit juist het pad is om te komen tot een eventuele vervanging van KV6 door SIRI. Thomas: accordering van dit work item betekent niet vervanging van KV6. Op basis van de uitkomsten wordt in BISON-verband overleg gevoerd over de vervolgstappen. Een impactanalyse zal daarbij onderdeel van uit moeten maken. Chris: het work item richt zich op validatie. Jan heeft hierover met Stefan Hulman gesproken. Stefan gaf aan dat 9292ov reeds SIRI gebruiken. Jan vraagt of de ervaringen van 9292ov meegenomen worden in de uitvoering van het work item. De SC stem hiermee in.

Besluit: het work item SIRI wordt door de SC aangenomen.

d. Analyse Reisinformatie in Afwijkende OV-situaties (RAOV)

Tim licht het work item toe. Het work item richt zich op het achterhalen van de gewenste reisinformatie in afwijkende OV-situaties. De vraag wat de informatiebehoefte per type reiziger is, zowel voorafgaand als tijdens de reis, staat centraal. Studiosaak biedt inhoudelijke ondersteuning. Opgemerkt wordt dat normaliter inhoudelijk input vanuit de BISON-achterband geput wordt. Ge is akkoord met de inhoud van het work item, maar de financiering vanuit I&M is onder voorbehoud. Chris: dit onderzoek kan getypeerd worden als een informatieanalyse die zou kunnen leiden tot aanscherping van de BISON-standaarden.

Besluit: Work Item Analyse Reisinformatie in Afwijkende OV-situaties wordt door het SC aangenomen, met de kanttekening:

- Het ministerie van Infrastructuur en Milieu draagt financieel niet bij;
- Work items zijn niet bedoeld om willekeurige onderzoeksprojecten op te starten. De relatie met de BISON-standaarden dient nadrukkelijk aanwezig te zijn.

e. Europa

Jan: dit work item is in de CAB van 19-03-2015 mondeling toegelicht. In overleg met de CAB is ervoor gekozen om een definitiefase in op te nemen. Tijdens de definitiefase worden relevante partijen benaderd: vervoerders, integratoren, maar ook de Architectuur Werkgroep. Dit resulteert in plan van aanpak voor de uitvoeringsfase. Dit plan van aanpak maakt onderdeel uit van het definitieve work item. Het definitieve work item wordt vervolgens aangeboden aan de SC van +/- oktober 2015. Gaat de SC akkoord met het definitieve work item, dan wordt de uitvoeringsfase gestart. De CAB had expliciet gevraagd wat het beleid van de SC is ten aanzien van NeTEx. Een volledig antwoord op die vraag heeft de SC op dit moment niet. Verwacht wordt dat de uitkomsten van het work item Europa bij zullen dragen aan het formuleren van een antwoord op de vraag van de CAB.

Besluit: het work item Europa wordt door de SC aangenomen.

7. Voortgang regulier werkpakket

a. Architectuur

Tzvetan: inhoudelijke discussie over de BISON-standaarden worden in de architectuurwerkgroep gevoerd. Ge heeft aangegeven het voorzitterschap te willen overdragen. De CAB is hiervan op de hoogte gesteld. Tzvetan heeft aan de architectuurwerkgroep een voorzitterschap door Thomas Walta (GOVI) voorgesteld. Daar is niet instemmend op gereageerd. Op dit moment heeft Henk Schuurman (HTM) zich aangemeld voor het voorzitterschap, maar intern moet hij dit nog afstemmen. De SC neemt het besluit dat zij over het voorzitterschap van de architectuurwerkgroep gaan.

b. KV1

Besluit: SC is akkoord ten aanzien van KV1 versie 8.1.2.0 draft, welke is goedgekeurd door de CAB van 19-03-2015.

Besluit: de SC is niet akkoord ten aanzien van KV1 versie 8.1.3.0 (aanpassingen werkgroep haltes).

- Toelichting: Marc heeft bij alle vervoerders geïnventariseerd of zij instemmen met de voorgestelde oplossing. Connexion is de enige vervoerder die instemt met dit voorstel. De vervoerders die niet instemmen met het voorstel geven de reden aan dat zij bij goedkeuring genoodzaakt zijn om binnen één jaar de wijziging te implementeren. Die doorlooptijd beschouwen ze te krap. Marc: een voorstel zou kunnen zijn om de KV1 inclusief de wijzigingen van de haltestandaard optioneel te laten zijn. Thomas: dat is geen wenselijke situatie. In NDOV-verband loopt hierover een formele discussie. De oplossing met de koppeltabel is een tijdelijke oplossing

c. KV6

Besluit: de SC is akkoord met de voorliggende aanpassingen op het koppelvlak.

d. KV15

Besluit: de SC is akkoord met de voorliggende aanpassingen op het koppelvlak.

8. Haltestandaard

a. Beheer en procedure-afspraken

Tzvetan: Het beheerproces rondom wijziging van de haltestandaard is niet ingericht. Afgelopen maanden heeft BISON enkele wijzigingsverzoeken op de XSD van de Haltestandaard ontvangen. Enkele wijzigingsvoorstellen op de vastgestelde XSD van de Haltestandaard zijn reeds in de architectuurwerkgroep en CAB besproken.

De haltestandaard werkgroep komt fysiek niet meer bijeen. Het onderwerp haltestandaard wordt op dit moment enkel in de architectuurwerkgroep besproken. De verwachting is dat in de toekomst meer wijzigingsverzoeken binnen zullen komen. Voor de borging van de nauwkeurigheid van het doorvoeren van wijzigingen op de standaard en de continuïteit van besluitvorming daarover, is het noodzakelijk om het beheerproces voor de haltestandaard vast te stellen.

Tzvetan vraagt de SC: op welke wijze dient het beheerproces van de haltestandaard ingericht te worden? Hij stelt voor om de haltestandaard onder het standaard BISON-beheerproces te laten vallen. Wijzigingen volgen de change and release management afspraken zoals in het desbetreffende document staat omschreven. De 'lijn' architectuur, CAB en SC wordt aangehouden. De beheerwerkzaamheden vallen onder de reguliere werkzaamheden van BISON.

Besluit: de SC is akkoord.

9. BISON-standaarden en NEN (memo_bison-NEN)

Op 19 maart 2015 heeft Maarten Peelen tijdens de CAB-vergadering een presentatie gegeven over Europese standaardisatieprocessen. Daaruit bleek dat de BISON-standaarden aan 4 van de 5 criteria van en 'norm' voldoen.

Een norm is:

1. Vrijblijvend in gebruik;
2. Ontwikkeld door alle belanghebbenden;
3. Op basis van consensus;
4. *Goedgekeurd door een erkend normalisatie instantie;*
5. Bedoeld voor gemeenschappelijk gebruik.

Bovenstaande punten zijn van toepassing op de BISON-standaarden, met uitzondering van punt 4: '*goedgekeurd door een erkend normalisatie instantie*'. Hoe verhoudt BISON zich ten opzichte van de NEN en is het wenselijk om de BISON-standaarden door een erkende normalisatie instantie (NEN) goedgekeurd te laten worden?

Ge: in de NEN zitten alleen Europese standaarden. Omdat de NEN onder de CEN valt, zou je Europees moeten opschalen. Bij de start van BISON heeft men zich afgevraagd of de NEN op een bepaalde manier betrokken moet worden bij de NEN. **Besloten wordt om:**

- het standpunt van BISON in 2008 t.o.v. de samenwerking met de NEN te achterhalen;
- contact houden met NEN;

Het standpunt van BISON ten aanzien van de relatie met NEN kan wijzigen naar aanleiding van de EU-verkenning (het geaccordeerde work item Europa). Marc benadrukt dat in de toekomst met de overgang naar eventueel SIRI en NeTeX de relatie met NEN belangrijker kan worden. Op dit moment heeft BISON een zelfstandige positie en ziet de SC niet een directe aanleiding om de BISON-standaarden door een normalisatie instantie goed te laten keuren. De CAB op de hoogte gesteld van dit antwoord. Tzvetan stemt het te communiceren antwoord met Ge en Jan af.

10. Change and release management (oplegnotitie release management)

In 2011 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de BISON activiteiten tussen 2008 en 2011. In de SC van 25 oktober 2011 is deze evaluatie puntsgewijs besproken met als resultaat per aanbeveling een aantal acties. Een aantal van deze acties zijn van invloed op het Release en Versie Management van BISON. Dit heeft in 2014/2015 geleid tot een actualisatie van het Release en Versie Management document (v1.1). Deze notitie beschrijft de aanpassingen als gevolg van de acties naar aanleiding van de evaluatie. Tzvetan meldt dat met name de procedure voor het indienen van work items expliciet is toegevoegd. Voorheen was daar procesmatig geen officiële afspraak over gemaakt.

Besluit: de SC is akkoord met de nieuwe versie van het change and release management.

11. Financiële verantwoording

Chris: op dit moment lopen de boekjaren van BISON van maart tot maart. Het is wenselijk om op termijn de boekjaren samen te laten vallen met het kalenderjaar. Van IPO zijn er nog geen financiën ontvangen voor regulier en werkpakketen. Chris meldt dat hij een toezegging heeft gehad en zal dit met Tzvetan verder oppakken.

12. Volgende vergadering

De volgende SC vergadering is over 6 a 7 maanden. Verzoek aan de secretaris:

- de stukken 1 week van te voren versturen is voldoende (in plaats van 2 weken);
- de stukken nummers (aan de hand van het agendapunt);
- de stukken in een keer versturen.

13. Rondvraag en sluiting

Chris bedankt allen voor hun inzet en aanwezigheid en sluit de vergadering om 12:00 uur.

ACTIE		ACTIEHOUDER(S)
24-apr-2015	Contact met Rene Meijer (SKVV) over vertegenwoordiging en financiering BISON.	Chris, Tzvetan (Rene Meijer).
24-apr-2015	Eerste inventarisatie bij afnemers van de NS-standaard over de functionaliteiten en kwaliteit van reisinformatie.	GOVI: Thomas, Chris?
24-apr-2015	Het standpunt van BISON in 2008 t.o.v. de samenwerking met de NEN te achterhalen en de CAB hierover informeren.	Ge, Jan, Tzvetan.
24-apr-2015	Administratie/financien rondom Work Items organiseren..	Tzvetan
24-okt-2014	Ondersteuning (mankracht) vanuit stadsregio's voor Stefan Hulman (9292ov) voor platform dat de "toekomstige behoefte van de reiziger".	Gerrit.

EERSTVOLGENDE VERGADERING STRATEGIC COMMITTEE

- Nader te bepalen (oktober/november 2015), locatie: Utrecht.